

наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. – Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. – с. 22-26.

2. *Гаруст Ю.В.* Академічна доброчесність – шлях до захисту інтелектуальної власності українських науковців / Ю.В. Гаруст, Б.О. Павленко // Правові горизонти. – 2017. – Вип. 4(17). – С. 88-95.

3. Закон України «Про освіту» / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38–39, ст.380. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/sh-ow/2145-19/print>.

4. *Ковальчук О.С.* Забезпечення академічної чесності у вищих навчальних закладах: міжнародний досвід / О.С. Ковальчук, Л.М. Потапук. // Вісник університету імені Альфреда Нобеля. – 2017. – №1. – С. 21-26.

5. *Нагорна Н., Гуца П.* Академічна доброчесність як основа розвитку сучасної науки // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. – Дрогобич: Видавничий дім "Гельветика", 2019. – Вип. 23. Том 3. – с. 81-85.

6. *Семененко Л.П.* Академічна доброчесність – запорука якісної освіти / Семененко Лариса Петрівна // Роль бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука : зб. наук. пр. / Наук. б-ка Харків. держ. ун-ту харчування та торгівлі, Ф-т соц. комунікацій Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2016. – С. 145-150.

7. *Ткаченко В.В., Кожекіна Л.Ю., Денисюк Л.Ю.* Практики протидії плагіату в українських ВНЗ як складова академічної доброчесності // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. Серія: Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. – 2017. – Вип. 38. – С. 82-86.

8. Що потрібно знати про плагіат : посібник з академічної грамотності та етики для "чайників" / уклад. Гужва О. О. – 2012. – 72 с.

Альона Свєшнікова

ПЕРЕДОВИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗАРУБІЖНІ І ВІТЧИЗНЯНІ ПРАКТИКИ

Напочатку ХХІ століття у розвинутих країнах світу актуалізується проблема забезпечення якості вищої освіти. В її основу покладено розуміння вищої освіти як основного ресурсу підготовки висококваліфікованих спеціалістів, підвищення продуктивності праці та рівня конкуренції на міжнародному ринку праці. Зокрема в період останнього десятиліття при організації своєї діяльності установи освіти запроваджують філософію загального управління якістю (TotalQualityManagement – TQM) і міжнародні стандарти якості ISO-9000. Цей підхід до управління якістю освітнього процесу з позицій TQM пов'язаний з вдосконаленням освітніх програм і поліпшенням якості надання освітніх послуг з метою задоволення потреб суспільства і підготовки фахівців, що відповідають вимогам сучасного етапу розвитку економіки країни [1].

Таким чином збільшується державне інвестування у розвиток вищої освіти, що в свою чергу вимагає підвищення рівня відповідальності університетів, та створення більш якісних умов надання освітніх послуг.

Визначивши курс на євро-інтеграцію до освітнього та наукового простору, Українська освіта здійснює модернізацію галузі в контексті європейських вимог, завзято працюючи над реалізацією положень Болонського процесу. Відповідно до ратифікованої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС [2].

Реформи в освітній програмі вищої школи вимагають її змістового та операційного оновлення, підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів. Ці завдання вимагають забезпечення якості освіти з метою наближення вітчизняної галузі вищої освіти до європейських стандартів, створення умов для посилення співпраці між державними органами управління, бізнесом та вищими навчальними закладами для

професійної підготовки конкурентоспроможних фахівців, що забезпечуватиме високотехнологічний та інноваційний розвиток України.

Необхідною є розробка концепції забезпечення якості освіти, використання відповідних механізмів її реалізації, а також прозорих процедур оцінювання якості освітніх послуг, які надають вітчизняні університети. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (2014), система забезпечення якості вищої освіти охоплює підсистеми внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості, над створенням якої працюють як університети, так і органи управління освітою. Європейські країни володіють досвідом у вирішенні проблеми забезпечення якості вищої освіти [6].

Реальна «ера якості» в системі освіти розпочалася США в кінці 19-го століття, коли була створена перша організація з акредитації освітніх установ, в той час як в Європі зародження офіційної Національної політики якості відноситься приблизно до 1985 року.

В деяких європейських країнах був сформований лише один Національний орган з вузькими функціями з контролю за якістю в системі вищої освіти, в інших країнах (наприклад, Німеччини) сформувалися установи з різними контролюючими обов'язками в освітній сфері, що свідчило про значну диференціації методів та інструментів забезпечення якості освітнього процесу.

Зокрема, Австрія є одним із лідерів європейського простору вищої освіти, в якій найнижчий рівень безробіття серед молоді, а освіта знаходиться на досить стабільно високому рейтингу у Європі [3].

Тут акцентуються питання високої професійної компетентності та креативності фахівця, його духовного, соціального, інтернаціонального культурного розвитку.

Міжнародний досвід підвищення якості вищої освіти має велике значення і для Української освіти. Так, у національній доктрині освіти України ставиться завдання підвищення якості освіти та передбачається, що Державна політика в освіті повинна гарантувати необхідні умови для повноцінної якісної освіти, враховувати інтереси та здібності особистості, забезпечувати досягнення конкурентоспроможного рівня для усіх ступенів освіти. Крім того, у концепції модернізації Української освіти чітко окреслені її основні цілі (доступність, ефективність і якість); наголошується, що підвищення якості освіти необхідно для підготовки кваліфікованого працівника відповідного рівня і профілю, компетентного, відповідального [4].

В різних країнах існує велика кількість підходів до поняття реалізації механізмів забезпечення якості. Практично всі країни в ході розвитку систем і принципів забезпечення якості стикаються з ідентичними завданнями. Зазначимо п'ять основних завдань, що стоять перед національними системами забезпечення якості: розробка стратегії забезпечення якості, спрямованої одночасно на реалізацію підзвітності та поліпшення; на необхідності побудови консенсусу і довіри між зацікавленими в якості вищої освіти; необхідність підвищення економічної ефективності системи забезпечення якості; необхідність розгляду наслідків зростаючої інтернаціоналізації забезпечення якості; максимізація впливу процесів забезпечення якості на результативність функціонування вищої освіти [5].

Таким чином, наявний вітчизняний і зарубіжний досвід показує, що сьогодні окремі, несистемні внутрішньо освітні реформи та інновації неефективні, а часто і просто шкідливі з точки зору загальної ефективності системи вищої освіти. Тільки комплексний, системний і цілісний характер таких реформ, з урахуванням накопиченого міжнародного досвіду, здатний призвести до відчутним досягненням у галузі поліпшення якості вищої освіти та досягнення конкурентоспроможних норм якості, як у українському, так і в світовому освітньому просторі XXI століття.

Список використаної літератури

1. Адаменко О.В. Методологія формування джерельної бази історико-педагогічного дослідження / О.В. Адаменко // Педагогічний дискурс. – 2013. – Вип. 15. – С. 10–13.
2. Андреев А.Ю. Российские университеты XVIII – первой половины XIX века в контексте университетской истории Европы / А.Ю. Андреев. – М. : Знак, 2009. – 640 с.
3. Баталова О.С. Специфика образовательной услуги как основа маркетинговой политики вуза / О.С. Баталова // Актуальные вопросы экономики и управления : материалы междунар. науч. конф. (г. Москва, апрель 2011 г.). – Т. II. – М. : РИОР, 2011. – С. 7–12.
4. Бек Д., Кован К. Спиральная динамика : управление ценностями, лидерством и изменениями (пер. с английского И. Фрейман, П. Миронов) / Д. Бек, К. Кован. – Бест : Бизнес Букс, 2010. – 419 с.
5. Бережнова Е.В., Краевский В.В. Основы учебно-исследовательской деятельности студентов : учеб. [студ. средних учеб. завед.]. Изд. -е, стереотип. / 4-е, стереотип. – М. : Издательский центр «Академия», 2008. – 128 с.
6. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

Анастасія Федосенко

ПРІОРИТЕТИ ПОШИРЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ СЕРЕД МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Академічна доброчесність – це моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства. Поняття «академічної доброчесності» має в собі такі цінності, як запобігання шахрайству, фальшуванню та плагіату; підтримку академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях і науковому видавництві. Аналіз опрацьованих нами наукових джерел показує, що в основу класичного сьогодні визначення цього поняття покладено поєднання фундаментальних чеснот – чесності, довіри, справедливості, поваги, відповідальності, а згодом і мужності [2].

Актуальність теми можна підкреслити тим, що значення академічної доброчесності відіграє важливу роль у підвищенні якості освіти та рівня знань у молодого покоління. Дану тему досліджували викладачі І. Дегтярьова, Ю. Кращенко, В. Сацик, Я. Тицька, Т. Фініков та інші.

За мету нашого дослідження ми поставили дослідити пріоритети академічної доброчесності та визначити її роль у сучасній освіті.

Термін «академічна доброчесність» відкритий для широкого кола інтерпретацій, включаючи цінності, поведінку та поведінка вчених у всіх аспектах своєї практики.

Чому для провідних європейських і світових університетів академічна доброчесність має фундаментальне значення? Перш за все, у сучасному розвиненому суспільстві дотримання кодексу академічної доброчесності – це імідж і репутація навчального закладу. Тільки за умови дотримання академічної доброчесності можлива передача знань, культури і, разом з тим, на цьому фундаменті продукуються нові ідеї, створюються інновації. Сучасний світ вимагає від вищого навчального закладу реалізовувати політику, яка підтримує академічну та дослідницьку доброчесність. Зазвичай поняття академічної доброчесності асоціюють зі студентським середовищем. Сьогоднішні стандарти та цінності у навчанні забезпечують таке освітнє середовище, у якому всі студенти мають можливість вільно навчатися та брати на себе відповідальність за академічні або наукові результати власної роботи. Нечесна академічна поведінка студентів підриває навчальний процес по-різному:

– оволодіння такими важливими навичками, як читання, письмо, дослідження, аналіз, синтез та осмислення перетворюється на симуляцію;